

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Навчально-науковий інститут фізичної культури
Кафедра логопедії

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
з дисципліни

«Методологія і методи спеціальних психолого-педагогічних досліджень»

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 016 Спеціальна освіта

Освітньо-професійна програма: Спеціальна освіта (Логопедія)

другий (магістерський) рівень

Мова навчання: українська

Розроблені:

к.п.н., ст. викладачем

Ласточкиною О.В.

Критерії оцінювання основної роботи на практичних заняттях

(максимальна оцінка – 8 балів):

- ✓ *Високий рівень* – студент самостійно, швидко та правильно відповідає на запитання, коротко висвітлюючи зміст та виявляючи власне абстрактне або творче бачення. Оцінюється у 8-7 балів.
- ✓ *Достатній рівень* – студент самостійно, швидко та правильно виконує завдання або відповідає на запитання, однак припускається незначних помилок, що в змозі самостійно виправити. Відповідь оцінюється у 6-5 балів.
- ✓ *Середній рівень* – студент відповідає (виконує) запитання (завдання) за допомогою викладача, припускається багатьох помилок, що може самостійно або за допомоги викладача виправити. Відповідь оцінюється у 4-3 бали.
- ✓ *Низький рівень* – студент не розуміє змісту завдання, припускається багатьох помилок при виконанні; взагалі не виконує завдання. Відповідь оцінюється в 2-1 бали.

Критерії оцінювання додаткової – самостійної роботи

(максимальна оцінка – 5 балів):

- ✓ *Достатній рівень* – студент самостійно, швидко та правильно відповідає на запитання, коротко висвітлюючи зміст та виявляючи власне абстрактне або творче бачення. Оцінюється у 5-4 бали.
- ✓ *Середній рівень* – студент відповідає (виконує) запитання (завдання) за допомогою викладача, припускається багатьох помилок, які може самостійно або за допомоги викладача виправити. Відповідь оцінюється у 3-2 бали.
- ✓ *Низький рівень* – студент не розуміє змісту завдання, припускається багатьох помилок при виконанні; взагалі не виконує завдання. Відповідь оцінюється в 1-0 бал.

РОЗДІЛ 1. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Практичне заняття № 1

ТЕМА 1. НАУКА ЯК ОСОБЛИВА СФЕРА ДІЯЛЬНОСТІ.

МЕТА. ВИСВІТЛИТИ ХАРАКТЕРИСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАУКИ, ЯК СФЕРИ ДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ.

Теоретичні питання:

1. Наукове пізнання. Взаємозв'язок теорії і практики у науковому пошуку, раціональний і чуттєвий рівень пізнання.
2. Наукове дослідження як процес і результат. Форми наукового знання.
3. Основні характеристики дослідницьких умінь.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати перелік документів національної нормативно-правової бази, що регламентують сучасну наукову діяльність.
2. Визначити місце наукових досліджень у системі підготовки фахівців для роботи у сфері соціальної педагогіки.
3. Висвітлити основні напрями сучасних наукових досліджень у сфері гуманітарних наук в Україні.
4. Організація науки і підготовка наукових кадрів: наукові установи та організації; наукові кадри; вчені ступені та їх здобуття; аспірантура, докторантура.
5. Пояснити зв'язок науково-дослідної роботи з навчальним процесом.
6. Використовуючи принципи організації праці в науковій діяльності, оперуючи інформацією про організацію та самоорганізацію дослідника, скласти перелік компетенцій наукового працівника. Відповідь обґрунтуйте.

Література:

1. ський А. В., Безус П. І. Основи методології наукових досліджень: навч. посіб. К. : Акад. муніцип. упр., 2012. 276 с.
2. Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. посіб. Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка. Полтава: Оріяна, 2012. 180 с.
3. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень. К.: «Кондор», 2006. 206 с.
4. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник / С.О.Сисоєва, Т.Є.Кристочук. Рівне: Волинські обереги, 2013. 360 с.
5. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / І.С.Добронравова, О.В.Руденко, Л.І.Сидоренко та ін.; за ред. І.С.Добронравової (ч. 1), О.В.Руденко (ч. 2). К.: ВПЦ "Київський університет", 2018. 607 с.
6. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студ., курсантів, аспірантів, ад'юнктів ВНЗ / Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка; авт.-упоряд.: А.Є.Конверський [та ін.]; за ред. А.Є.Конверського. К.: Центр учб. л-ри, 2016. 352 с.

7. Чупріна Н. В. Методологія сучасних наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. К.: КНУТД, 2009. 246 с.

ТЕМА 2. ЛОГІКА НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.

МЕТА. ВИСВІТЛИТИ ОСНОВНІ ЛОГІЧНІ ФОРМИ ТЕОРЕТИЧНОГО ТА ПРАКТИЧНОГО НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ ТА ОБГОВОРТИ ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ У ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ МАГІСТЕРСЬКОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.

Теоретичні питання:

1. Ідеалізація та формалізація наукового пошуку. Поняття про логіку науки.
2. Наукова термінологічна мова: терміни, поняття, символи, позначення, логічні форми.
3. Основні логічні форми теоретичного пізнання: поняття, судження, умовивід, класифікація. Закони двозначної логіки: тотожності, суперечності, виключення третього, достатньої підстави.
4. Використання логічних форм і законів аргументації у магістерській роботі (представлення результатів і підсумків).

Завдання для самостійної роботи:

1. У науковій статті за фахом магістерської підготовки знайти приклади понять, суджень і умовиводів. Провести їх логічний аналіз.
2. Проаналізувати статтю за обраною темою магістерської роботи і визначити приклади застосування автором логічних форм і законів двозначної логіки.

Література:

1. Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. посіб. Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка. Полтава: Оріяна, 2012. 180 с.
2. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень. К.: «Кондор», 2006. 206 с.
3. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник / С.О.Сисоєва, Т.Є.Кристочук. Рівне: Волинські обереги, 2013. 360 с.
4. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / І.С.Добронравова, О.В.Руденко, Л.І.Сидоренко та ін.; за ред. І.С.Добронравової (ч. 1), О.В.Руденко (ч. 2). К.: ВПЦ "Київський університет", 2018. 607 с.
5. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студ., курсантів, аспірантів, ад'юнктів ВНЗ / Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка; авт.-упоряд.: А.Є.Конверський [та ін.]; за ред. А.Є.Конверського. К.: Центр учб. л-ри, 2016. 352 с.
6. Чупріна Н. В. Методологія сучасних наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. К.: КНУТД, 2009. 246 с.
7. Шевцов А.Г., Ласточкина О.В., Никоненко Н.В. Підготовка вчителів спеціальної освіти в Україні та за кордоном в умовах екстреного запровадження дистанційного навчання. Інформаційні технології і засоби

Практичне заняття № 2

ТЕМА 3. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.

МЕТА. ВИСВІТЛИТИ ПОНЯТТЯ МЕТОДОЛОГІЇ, РІВНІВ ЇЇ ДОСЛІДЖЕННЯ; СХАРАКТЕРИЗУВАТИ ЗАГАЛЬНІ ТА ЧАСТКОВІ ПРИНЦИПИ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.

Теоретичні питання:

1. Поняття про методологію науки.
2. Характеристика основних методологічних рівнів дослідження.
3. Методологія педагогіки. Загальні принципи педагогічного, наукового дослідження. Закони діалектики. Часткові принципи педагогічного дослідження.
4. Підходи до вивчення педагогічних явищ та процесів у спеціальній педагогіці.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати тези з анотаціями (обсяг 2-3 сторінки) на тему: «Роль методології у визначенні перспектив розвитку педагогічної галузі».
2. Вибрати наукову статтю за фахом. У вибраній статті визначити рівні методології, заповнити таблицю.
3. Проаналізувати науковий апарат дослідження на прикладі магістерської роботи. Результати роботи представити у вигляді таблиці.

Література:

1. Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. посіб. Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка. Полтава: Оріяна, 2012. 180 с.
2. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень. К.: «Кондор», 2006. 206 с.
3. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник / С.О.Сисоєва, Т.Є.Кристочук. Рівне: Волинські обереги, 2013. 360 с.
4. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / І.С.Добронравова, О.В.Руденко, Л.І.Сидоренко та ін.; за ред. І.С.Добронравової (ч. 1), О.В.Руденко (ч. 2). К.: ВПЦ "Київський університет", 2018. 607 с.
5. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студ., курсантів, аспірантів, ад'юнктів ВНЗ / Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка; авт.-упоряд.: А.Є.Конверський [та ін.]; за ред. А.Є.Конверського. К.: Центр учб. л-ри, 2016. 352 с.
6. Чупріна Н. В. Методологія сучасних наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. К.: КНУТД, 2009. 246 с.
7. Шевцов А.Г., Ласточкина О.В., Никоненко Н.В. Підготовка вчителів спеціальної освіти в Україні та за кордоном в умовах екстремного

запровадження дистанційного навчання. Інформаційні технології і засоби навчання, т. 77, № 3. с. 240-261, 2020. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/3960>.

Практичне заняття № 3

ТЕМА 4. ПОНЯТІЙНИЙ АПАРАТ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ, ЙОГО ЗМІСТ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА.

МЕТА. СХАРАКТЕРИЗУВАТИ НАУКОВО-ПОНЯТТЄВИЙ АПАРАТ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЙОГО ЗМІСТОВІ ОСОБЛИВОСТІ В ПОЛІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ.

Теоретичні питання:

1. Компоненти науково-поняттєвого апарату психолого-педагогічного дослідження: проблема, тема, актуальність, об'єкт та предмет дослідження, мета, завдання, гіпотеза, практична значущість, новизна.
2. Зміст науково-поняттєвого апарату психолого-педагогічних досліджень в полі спеціальної освіти.

Завдання для самостійної роботи:

1. Скласти перелік наукових проблем і суперечностей у сфері освіти сформульованих на підставі аналізу фахової літератури для визначення актуальних напрямів психолого-педагогічних досліджень.
2. Проаналізувати науковий апарат дослідження на прикладі магістерської роботи. Результати роботи представити у вигляді таблиці.
3. Висвітлити основні напрями сучасних наукових досліджень у сфері гуманітарних наук в Україні.

Література:

1. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця: ДОВ "Вінниця", 2008. 278 с.
2. Демківський А. В., Безус П. І. Основи методології наукових досліджень: навч. посіб. К. : Акад. муніцип. упр., 2012. 276 с.
3. Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. посіб. Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка. Полтава: Оріяна, 2012. 180 с.
4. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень. К.: «Кондор», 2006. 206 с.
5. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник / С.О.Сисоєва, Т.Є.Кристочук. Рівне: Волинські обереги, 2013. 360 с.
6. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / І.С.Добронравова, О.В.Руденко, Л.І.Сидоренко та ін.; за ред. І.С.Добронравової (ч. 1), О.В.Руденко (ч. 2). К.: ВПЦ "Київський університет", 2018. 607 с.
7. Положення про кваліфікаційну роботу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка нова редакція. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/11/nova_redakciya_polozhennya_pro_kvalifikaciynu_robotu_z_pidpisami_a7c17.pdf.

8. Чупріна Н. В. Методологія сучасних наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. К.: КНУТД, 2009. 246 с.

РОЗДІЛ 2.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Практичне заняття № 4

ТЕМА 5. ПОШУК, НАКОПИЧЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ НАУКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.

МЕТА. ВИСВІТЛИТИ ЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ПРОЦЕСУ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ; ПРОАНАЛІЗУВАТИ ВИДИ ІНФОРМАЦІЇ; РОЗГЛЯНУТИ ДЖЕРЕЛЬНІ БАЗИ ІНФОРМАЦІЇ.

Теоретичні питання:

1. Значення інформації для процесу наукового дослідження.
2. Інформаційні джерела: визначення та класифікація.
3. Правила роботи з інформаційними джерелами: відбір, систематизація, оформлення літературного огляду.
4. Джерельна база наукових досліджень галузі «Спеціальна освіта».
5. Пошукові системи загального призначення. Системи спеціалізованого наукового пошуку. Наукометричні дослідження, бази даних. Бібліографічні посилання Google Scholar.

Завдання для самостійної роботи:

1. Здійснити пошук найвпливовіших наукових журналів за темою Вашого дослідження.
2. Здійснити пошук наукових статей за темою використовуючи спеціалізовані сервіси GoogleScholar.
3. Підготувати список літературних джерел відповідно до теми магістерського дослідження керуючись ДСТУ 8302:2015 Новим стандартом оформлення списку літератури.
4. Скласти таблицю класифікації інформаційного забезпечення.
5. Визначити види професійного інформаційного забезпечення.
6. Автоматизовані системи пошуку та обробки інформації.
7. Описати вибір інформаційного забезпечення свого наукового дослідження, методику роботи з різними науковими джерелами інформації, скласти розгорнутий зміст курсової (або кваліфікаційної) роботи. Обсяг 2 сторінки тексту.

Література:

1. Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. посіб. Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка. Полтава: Оріяна, 2012. 180 с.
2. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник / С.О.Сисоєва, Т.Є.Кристочук. Рівне: Волинські обереги, 2013. 360 с.
3. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / І.С.Добронравова, О.В.Руденко, Л.І.Сидоренко та ін.; за ред. І.С.Добронравової (ч. 1), О.В.Руденко (ч. 2). К.: ВПЦ "Київський університет", 2018. 607 с.

4. Положення про кваліфікаційну роботу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка нова редакція. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/11/nova_redakciya_polozhennya_pro_kvafikaciynu_robotu_z_pidpisami_a7c17.pdf.
5. Чупріна Н. В. *Методологія сучасних наукових досліджень* : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. К.: КНУТД, 2009. 246 с.
6. База даних рефератів та цитування рецензованої літератури SCOPUS. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.scopus.com>.
7. База даних рефератів та цитування рецензованої літератури Web of Science Core Collection. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://clarivate.com/cis/solutions/web-of-science-core-collection/>.
8. Бібліотека СумДПУ імені А.С.Макаренка. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://library.sspu.edu.ua/>.
9. Науковий портал та соціальна мережа вчених. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.researchgate.net>.
10. Рішення, що поєднує в собі reference manager (засіб збору і каталогізації наукових статей для подальшої підготовки пристатейному списків) і наукову соціальну мережу, яка дозволяє організовувати персональну наукову бібліотеку, спільно працювати над статтями, а також знаходити однодумців і вивчати тренди сучасних досліджень. [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.mendeley.com.
11. Соціальна мережа для співпраці вчених, яка може використовуватися для того, щоб ділитися з іншими своїми статтями, відстежувати їхнє цитування і стежити за новинами досліджень і розробок за іменами й ключовими словами. [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.academia.edu.

Практичне заняття № 5

ТЕМА 6. МЕТОДИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ: КЛАСИФІКАЦІЯ І ХАРАКТЕРИСТИКА.

МЕТА. ВИСВІТЛИТИ ІНФОРМАЦІЮ ПРО КЛАСИФІКАЦІЮ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ, ЕМПІРИЧНИХ І МАТЕМАТИЧНИХ МЕТОДІВ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.

Теоретичні питання:

1. Поняття про метод дослідження. Класифікація методів дослідження відповідно до теоретичного й емпіричного рівнів дослідження.
2. Застосування загальних методів дослідження: теоретичних (абстрагування, аналіз і синтез, індукція і дедукція, моделювання), емпіричних (спостереження, порівняння, вимірювання. експеримент) та математичних (методи математичної статистики, кореляційний аналіз, факторний аналіз).
3. Складіть анкету для визначення професійних якостей (умінь) фахівця за вашою спеціальністю. Проаналізуйте результати. Хід роботи а) ознайомитися з правилами складання анкети; б) сформулювати питання; в)

перевірити питання, за необхідністю їх скоректувати; г) провести анкетування; д) проаналізувати результати.

Завдання для самостійної роботи:

1. Охарактеризуйте і покажіть на прикладах специфіку реалізації кожного з методів наукового дослідження у магістерській роботі. Результати роботи представити у вигляді таблиці.
2. Загальнонаукові (аналіз, синтез, індукція, дедукція, аналогія, моделювання, абстрагування, конкретизація, системний аналіз) та емпіричні) методи дослідження. Методичні прийоми (спостереження, експеримент).
3. Виступи студентів з питань: методика наукового дослідження: методичні прийоми та процедури наукових досліджень (інвентаризація, контрольні заміри, вибіркові спостереження, суцільні спостереження, експертизи, інформаційне моделювання, дослідження документів).
4. Схарактеризуйте актуальні на сьогоднішній день інноваційні прийоми, методи та засоби, що впроваджуються в освітній процес осіб із особливими освітніми потребами.

Література:

1. Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. посіб. Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка. Полтава: Оріяна, 2012. 180 с.
2. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень. К.: «Кондор», 2006. 206 с.
3. Методи математичної статистики в дослідженні проблем педагогіки і психології. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ukped.com/1169.html>.
4. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник / С.О.Сисоєва, Т.Є.Криstopчук. Рівне: Волинські обереги, 2013. 360 с.
5. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / І.С.Добронравова, О.В.Руденко, Л.І.Сидоренко та ін.; за ред. І.С.Добронравової (ч. 1), О.В.Руденко (ч. 2). К.: ВПЦ "Київський університет", 2018. 607 с.
6. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студ., курсантів, аспірантів, ад'юнктів ВНЗ / Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка; авт.-упоряд.: А.Є.Конверський [та ін.]; за ред. А.Є.Конверського. К.: Центр учб. л-ри, 2016. 352 с.
7. Барковський В.В., Барковська Н.В., Лопатін О.К. Теорія ймовірностей та математична статистика: навч. посібник. К.: ЦУЛ, 2002. 448 с.
8. Грабченко А. І., Федорович В. О., Гаращенко Я. М. Методи наукових досліджень: навч. посіб. Х.: НТУ «ХП», 2009. 142 с.
9. Методи математичної статистики в дослідженні проблем педагогіки і психології. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ukped.com/1169.html>.

10. Панова С.О. Математичні методи у статистичній перевірці наукових гіпотез [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://bdpu.org/scientific_published/conf021009/articles/Section_3/Panova.pdf.
11. Шевцов А.Г., Ласточкіна О.В., Никоненко Н.В. Підготовка вчителів спеціальної освіти в Україні та за кордоном в умовах екстремного запровадження дистанційного навчання. Інформаційні технології і засоби навчання, т. 77, № 3. с. 240-261, 2020. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/3960>.

Практичне заняття № 6

ТЕМА 7. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ, ПЕДАГОГІЧНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ.

МЕТА. ВИСВІТЛИТИ УМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕТОДИКИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА СТРУКТУРНО-ЗМІСТОВІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ.

Теоретичні питання:

1. Методика дослідження; логіка, та етапи наукового дослідження.
2. Педагогічний експеримент та його різновиди – констатувальний, формувальний, контрольний.
3. Загальні вимоги до підготовки та проведення педагогічного експерименту, структура його етапів.
4. Особливості організації та проведення педагогічного експерименту в полі спеціальної освіти.

Завдання для самостійної роботи:

1. Висвітлити основні напрями сучасних наукових досліджень у сфері спеціальної освіти в Україні. Обґрунтувати власне бачення шляхів розв'язання означених проблем.
2. Процес наукових досліджень та його характеристики. Стадії наукових досліджень: організаційна, дослідна, узагальнення, апробація і реалізація результатів дослідження. Надайте розгорнуту характеристику кожного етапу наукового дослідження.
3. Скласти таблицю з етапами педагогічного експерименту для Вашої магістерської роботи.
4. Обґрунтувати методику діагностики (констатувальний етап експерименту) в розрізі теми Вашої магістерської роботи. Обсяг: 1- 3 сторінки тексту.
5. Обґрунтувати методику формувального експерименту в розрізі теми Вашої магістерської роботи. Обсяг: 1- 3 сторінки тексту.
6. Аргументуйте проміжні та головні висновки Вашої магістерської роботи.

Література:

1. Демківський А. В., Безус П. І. Основи методології наукових досліджень: навч. посіб. К. : Акад. муніцип. упр., 2012. 276 с.
2. Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. посіб. Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка. Полтава: Оріяна, 2012. 180 с.

3. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень. К.: «Кондор», 2006. 206 с.
4. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник / С.О.Сисоєва, Т.Є.Криstopчук. Рівне: Волинські обереги, 2013. 360 с.
5. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / І.С.Добронравова, О.В.Руденко, Л.І.Сидоренко та ін.; за ред. І.С.Добронравової (ч. 1), О.В.Руденко (ч. 2). К.: ВПЦ "Київський університет", 2018. 607 с.
6. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студ., курсантів, аспірантів, ад`юнктів ВНЗ / Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка; авт.-упоряд.: А.Є.Конверський [та ін.]; за ред. А.Є.Конверського. К.: Центр учб. л-ри, 2016. 352 с.
7. Чупріна Н. В. Методологія сучасних наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. К.: КНУТД, 2009. 246 с.
8. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця: ДОВ "Вінниця", 2008. 278с.
9. Основи наукових досліджень: конспект лекцій. Укладач Е.В.Колісниченко. Суми: Сумський державний університет, 2012. 83 с.
10. Основи наукових досліджень: навч. посіб. для студ. спеціальності «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Г.Г.Стрелкова, М.М. Федосенко, А.І.Замулко, О.С.Іщенко. Електронні текстові дані. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 120 с.
11. Шевцов А.Г., Ласточкіна О.В., Никоненко Н.В. Підготовка вчителів спеціальної освіти в Україні та за кордоном в умовах екстреного запровадження дистанційного навчання. Інформаційні технології і засоби навчання, т. 77, № 3. с. 240-261, 2020. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/3960>
12. База даних рефератів та цитування рецензованої літератури SCOPUS. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.scopus.com>.
13. База даних рефератів та цитування рецензованої літератури Web of Science Core Collection. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://clarivate.com/cis/solutions/web-of-science-core-collection/>.
14. Бібліотека СумДПУ імені А.С.Макаренка. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://library.sspu.edu.ua/>.
15. Науковий портал та соціальна мережа вчених. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.researchgate.net>.

Практичне заняття № 7

ТЕМА 8. ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ, ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ.

МЕТА. ОЗНАЙОМИТИСЯ З ВИМОГАМИ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ.

Теоретичні питання:

1. Загальні вимоги до оформлення наукового доробку.
2. Головні частини рукопису магістерської роботи.
3. Академічна доброчесність або антиплагіат.
4. Необхідні документи для захисту магістерської кваліфікаційної роботи: наказ про затвердження теми і наукове керівництво, рекомендація кафедри щодо захисту, текст роботи, відгук, рецензії.
5. Підготовка виступу для захисту роботи. Структура презентації.

Завдання для самостійної роботи:

1. Наукова публікація: поняття, функції, основні види.
2. Наукова монографія, наукова стаття, теза доповіді.
3. Реферат, доповідь, виступ.
4. Методика підготовки та оформлення публікацій до видання.
5. Скласти перелік основних наукових видань з логопедії.
6. Форми звітності при науковому дослідженні.
7. Участь студентів у науково-дослідній роботі кафедри логопедії. Наукові студентські об'єднання.

Література:

1. Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. посіб. Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка. Полтава: Оріяна, 2012. 180 с.
2. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / І.С.Добронравова, О.В.Руденко, Л.І.Сидоренко та ін.; за ред. І.С.Добронравової (ч. 1), О.В.Руденко (ч. 2). К.: ВПЦ "Київський університет", 2018. 607 с.
3. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студ., курсантів, аспірантів, ад'юнктів ВНЗ / Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка; авт.-упоряд.: А.Є.Конверський [та ін.]; за ред. А.Є.Конверського. К.: Центр учб. л-ри, 2016. 352 с.
4. Положення про кваліфікаційну роботу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка нова редакція. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/11/nova_redakciya_polozhennya_pro_kvafikaciynu_robotu_z_pidpisami_a7c17.pdf.
5. Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у освітньо-науковій діяльності сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка. [Електронний ресурс]. Режим доступу:https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/polozhennya_pro_sistemu_zabezpechennya_akademichnoyi_dobrochesnosti_u_osvitno-naukoviy_diyalnosti_5bed3.pdf
6. Бібліотека СумДПУ імені А.С.Макаренка. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://library.sspu.edu.ua/>.
7. Науковий портал та соціальна мережа вчених. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.researchgate.net>.

